

Om at få efterløn ved bopæl eller arbejde
i et andet EØS-land mv.

Arbejdsdirektoratet · Marts 2007

Om at få efterløn ved bopæl eller arbejde i et andet EØS-land mv.

INDHOLD

1.	INDLEDNING	3
2.	EØS-OMRÅDET	3
3.	HVAD ER FORSKELLEN PÅ AT FÅ EFTERLØN I DANMARK OG I ET ANDET EØS-LAND, I GRØNLAND, PÅ FÆRØERNE ELLER I SCHWEIZ?	4
4.	SPECIELT HVIS DU BOR ELLER ARBEJDER I ET ANDET EØS-LAND, I GRØNLAND, PÅ FÆRØERNE ELLER I SCHWEIZ OG ØNSKER AT OVERGÅ TIL EFTERLØN ELLER AT FÅ ET EFTERLØNSBEVIS.....	4
4.1.	BESKÆFTIGELSESKRAV	4
4.2.	FORSIKRINGSKRAV	5
4.3.	RÅDIGHEDSKRAV	5
5.	SPECIELT HVIS DU HAR ET EFTERLØNSBEVIS, MEN IKKE ER GÅET PÅ EFTERLØN	5
6.	HVIS DU FÅR EFTERLØN OG ØNSKER AT ARBEJDE I ET ANDET EØS-LAND, I GRØNLAND, PÅ FÆRØERNE ELLER I SCHWEIZ	5
6.1.	ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRING I ET ANDET EØS-LAND, PÅ FÆRØERNE ELLER I SCHWEIZ	6
6.2.	GENOPTAGELSE I DEN DANSKE A-KASSE	6
6.3.	SELVSTÆNDIG VIRKSOMHED I ET ANDET EØS-LAND, I GRØNLAND, PÅ FÆRØERNE ELLER I SCHWEIZ	7
7.	DOKUMENTATIONEN FOR ARBEJDE ELLER BOPÆL I ET ANDET EØS-LAND, I GRØNLAND, PÅ FÆRØERNE ELLER I SCHWEIZ	7
8.	UDBETALING AF EFTERLØN, NÅR DU ARBEJDER ELLER BOR I ET ANDET EØS-LAND, I GRØNLAND, PÅ FÆRØERNE ELLER I SCHWEIZ	8
9.	OPHOLD I LANDE UDEN FOR EØS-OMRÅDET, GRØNLAND, FÆRØERNE ELLER SCHWEIZ.....	8
10.	SØG RÅD INDEN DU REJSER, OG NÅR DU VENDER TILBAGE TIL DANMARK!..	9

1. Indledning

Hvis du får efterløn, kan du opholde dig hvor som helst i EØS-området, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz uden at miste retten til efterløn. Det gælder, hvad enten du vælger at bo, arbejde eller blot holde ferie i de nævnte lande.

Der er dog visse ting, du skal være opmærksom på, hvis du ønsker at bo eller arbejde i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, mens du får efterløn, eller hvis du har et efterlønsbevis. Dem kan du læse om i denne pjece.

Du kan også læse om, hvilke ting du skal være opmærksom på, hvis du bor eller arbejder i et af de nævnte lande, og du ønsker at overgå til efterløn eller at få et efterlønsbevis.

Denne pjece beskriver ikke alle de almindelige regler for efterløn. Det kan du læse mere om i vores andre pjecer.

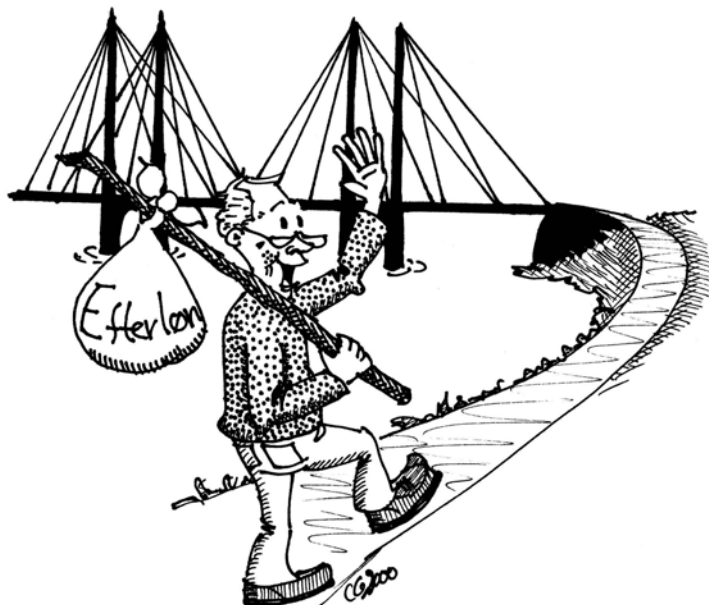
2. EØS-området

EØS-landene er:

EU-landene, Island, Liechtenstein og Norge.

Områder, der er en del af EØS-området:

Azorerne, Guadeloupe, Martinique, Madeira, De Canariske Øer, Fransk Guyana, Réunion, Balearerne (Mallorca, Ibiza), Gibraltar, Ceuta, Melilla, Shetlands-øerne, Orkney Øerne, Western Isles, Hebriderne, St. Martin og Isle of Wight.

3. Hvad er forskellen på at få efterløn i Danmark og i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz?

Som udgangspunkt er der ingen forskel på at få efterløn i Danmark og i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz.

Har du arbejde eller indtægter mv. i et af de nævnte lande, skal der ske fradrag i efterlønnen på samme måde som ved arbejde og indtægter mv. i Danmark. Du kan også udføre frivilligt, ulønnet arbejde i samme omfang som i Danmark.

Timerne ved arbejde kan medregnes til at optjene timer til den skattefrie præmie på samme måde, som hvis arbejdet var udført i Danmark.

Pensionsformue og løbende udbetalte pensioner skal fradrages i din efterløn efter de samme regler som i Danmark.

4. Specielt hvis du bor eller arbejder i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz og ønsker at overgå til efterløn eller at få et efterlønsbevis

Hvis du bor eller arbejder i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, er der et par ting, du skal være opmærksom på, hvis du ønsker at gå på efterløn:

- Du skal være medlem af en dansk a-kasse.
- Du skal bo i et EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz.
- Du skal opfylde alle betingelserne for ret til efterløn, herunder kravet om at have ret til dagpenge. I kravet om ret til dagpenge ligger for det første et beskæftigelseskrav, for det andet et forsikringskrav og for det tredje et rådighedskrav.

Hvis du ønsker at få et efterlønsbevis, skal du opfylde de samme krav. Det er dog ikke et krav, at du bor i et EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

4.1. Beskæftigelseskrav

En **arbejdsperiode** i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, kan have betydning for din ret til at gå på efterløn eller til at få et efterlønsbevis.

Det er en betingelse for ret til efterløn eller efterlønsbevis, at du har ret til dagpenge, herunder opfylder beskæftigelseskravet på 52 ugers arbejde i de sidste 3 år. Kravet skal opfyldes ved arbejde i Danmark.

Du kan som hovedregel ikke gå på efterløn, hvis din dagpengeret helt eller delvist er optjent på baggrund af arbejde i udlandet.

Der findes dog visse undtagelser, som du kan læse om i pjecen "Om ret til efterløn efter arbejde eller forsikring i udlandet".

4.2. Forsikringskrav

Ved arbejde i et andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz skal du som hovedregel **forsikres i beskæftigelseslandet**. Dette betyder, at du skal meldes ud af din danske a-kasse.

Du skal være medlem af en dansk a-kasse, når du skal på efterløn eller have et efterlønsbevis. Du skal også have været forsikret i det seneste år umiddelbart inden overgang til efterløn eller udstedelsen af efterlønsbeviset. Du skal derfor sørge for at blive genoptaget i en a-kasse og få medregnet dine forsikringsperioder fra de nævnte lande, inden du søger om at gå på efterløn eller kan få udstedt et efterlønsbevis.

I pjecen "Om at være arbejdsløshedsforsikret i EØS" kan du læse mere om reglerne om at få overført forsikrings- og arbejdsperioder mellem EØS-landene.

4.3. Rådighedskrav

På tidspunktet for overgang til efterløn eller udstedelsen af efterlønsbeviset skal du stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Hvis du bor eller opholder dig i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz - men stadig er medlem af en dansk a-kasse - skal du stå til rådighed for arbejdsmarkedet, som om du havde opholdt dig i Danmark.

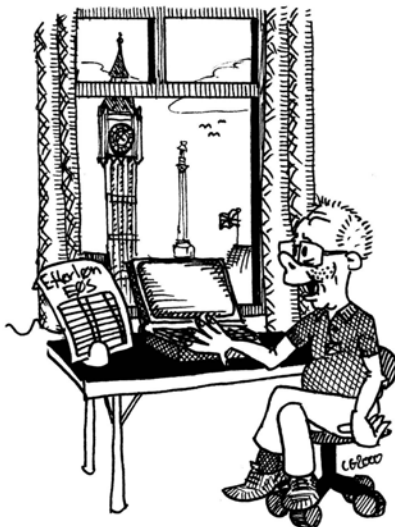
Tal altid med din a-kasse inden du bosætter dig, tager ophold eller arbejde i udlandet, så du ikke får problemer, hvis du en dag ønsker at gå på efterløn eller at få et efterlønsbevis.

5. Specielt hvis du har et efterlønsbevis, men ikke er gået på efterløn

Hvis du har et efterlønsbevis, men endnu ikke er gået på efterløn, kan du ved arbejde i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz optjene timer til opfyldelse af 2-års-kravet samt optjene timer til den skattefrie præmie. Timerne kan kun medregnes, hvis du i optjeningsperioden har været omfattet af arbejdsløshedsforsikringen i de nævnte lande.

6. Hvis du får efterløn og ønsker at arbejde i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

Får du efterløn, kan du have lønarbejde, deltage i frivilligt ulønnet arbejde, få tilladelse til at drive selvstændig virksomhed mv. i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz i samme omfang som i Danmark. Du skal have fradrag i efterlønnen i samme omfang, som hvis arbejdet var udført i Danmark. Der er dog et par ting, du skal være opmærksom på.

6.1. Arbejdsløshedsforsikring i et andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz

Hvis du har lønmodtagerarbejde i et andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz, skal du som hovedregel forsikres i beskæftigelseslandet.

Hvis du bliver forsikret i beskæftigelseslandet, skal du meldes ud af den danske a-kasse. Du skal dokumentere over for a-kassen, at du er blevet omfattet af forsikringen i det andet land. Ofte fremgår det af din lønseddel, at du betaler til forsikringen i beskæftigelseslandet. Du kan også få dokumentation fra myndigheden i beskæftigelseslandet.

Du kan stadig få efterløn, selv om du ikke er medlem af en dansk a-kasse. Din efterløn vil blive reduceret med et beløb, der nogenlunde svarer til det, du normalt betaler i kontingent. A-kassen kan fortælle dig om størrelsen af beløbet, og hvordan reduktionen sker.

Hvis du er omfattet af forsikringen i det andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz, kan du måske få ret til dagpenge der.

MEN PAS PÅ: Hvis du vælger at få dagpenge, vil det medføre, at du skal træde ud af efterlønsordningen. Hvis du er trådt ud af efterlønsordningen, har du ikke mulighed for at træde ind igen. Du mister altså retten til efterløn!

Hvis du ikke skal forsikres i beskæftigelseslandet, skal du fortsætte med at være medlem af din danske a-kasse for at få udbetalt efterløn.

6.2. Genoptagelse i den danske a-kasse

Hvis du har været omfattet af forsikringen i et andet land og igen tager arbejde eller bopæl i Danmark, skal du genoptages i a-kassen for ikke at miste retten til efterløn. Du skal skriftligt anmode om optagelse i a-kassen inden 4 uger efter, at du har fået arbejde eller er flyttet til Danmark igen.

Har du boet i Danmark, mens du arbejdede i det andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz, skal du genoptages i a-kassen, når du ikke længere er omfattet af forsikringen i det andet land. Du skal skriftligt anmode om optagelse inden 4 uger, fra du ikke længere er omfattet af forsikringen i det andet land.

Overholder du ikke 4-ugers-fristen, kan du miste retten til efterløn.

Det er derfor meget vigtigt, at du fortæller a-kassen, hvor du bor og arbejder, mens du er på efterløn.

6.3. Selvstændig virksomhed i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

Du kan søge om en tilladelse til at drive selvstændig virksomhed i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, mens du får efterløn.

Du kan læse mere i pjecen "Om at drive selvstændig virksomhed samtidig med efterløn".

7. Dokumentation for arbejde eller bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

Når du tager arbejde eller bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, skal du selv skaffe den nødvendige dokumentation til a-kassen. Dokumentationen skal blandt andet bruges til beregning af fradrag i forbindelse med udbetaling af efterløn, kontrol af den udbetalte efterløn og opgørelse af timer til den skattefrie præmie

Det kan fx være dokumentation for, at du bor i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, skatteoplysninger fra Danmark og fra det andet land, lønsedler, regnskab for selvstændig virksomhed, udbetalingsmeddelelser fra pensionsinstitutter mm.

Hvis det er nødvendigt, kan a-kassen kræve, at du får dokumentationen oversat til dansk.

8. Udbetaling af efterløn, når du arbejder eller bor i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

Det er din a-kasse, der udbetaler efterlønnen. Du skal hver 4. eller 5. uge indsende et EØS-Efterlønskort. Hver udbetalingsperiode slutter den næstsidste søndag i måneden.

Kortet skal sendes til a-kassen lige efter udløbet af hver periode. Du kan eventuelt sende kortet pr. fax, så det kommer hurtigere frem til a-kassen. Du skal dog altid sende det originale kort til a-kassen med almindelig post.

Efterlønnen udbetales til din konto i et pengeinstitut i Danmark eller i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz.

A-kassen trækker normalt skat af efterlønnen. Hvis du ikke er skattepligtig i Danmark, skal du skaffe dokumentation herfor fra skattemyndighederne i Danmark. A-kassen trækker herefter ikke skat.

9. Ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne eller Schweiz

Hvis du opholder dig midlertidigt i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne eller Schweiz, kan du få udbetalt efterløn i op til sammenlagt 3 måneder inden for hvert kalenderår.

Overstiger dit ophold uden for de nævnte lande sammenlagt 3 måneder, eller tager du fast ophold der, kan du ikke få udbetalt efterløn. Du kan igen få udbetalt efterløn, når du tager fast ophold inden for EØS-området, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz.

Som hovedregel kan du ikke få udbetalt efterløn, hvis du arbejder i et land uden for EØS-området, Grønland, Færøerne eller Schweiz. Der gælder dog særlige regler, hvis du har lønarbejde for en dansk arbejdsgiver. Du kan spørge din a-kasse om de nærmere regler.

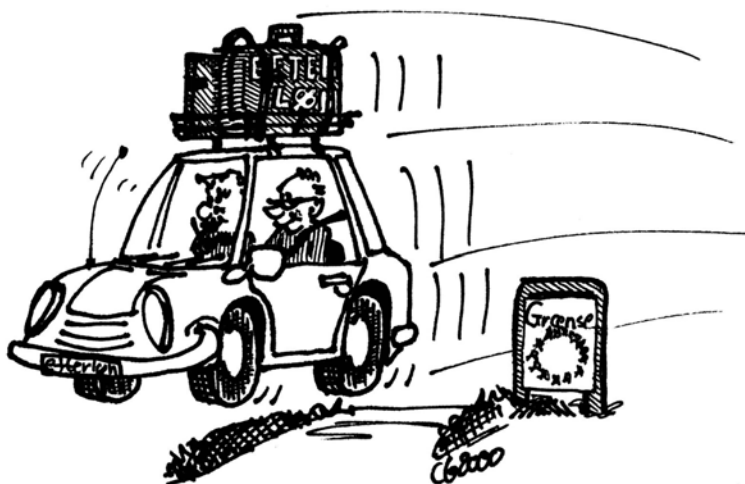
Hvis du har bevaret retten til efterløn under ophold i et land uden for EØS-området, Grønland, Færøerne eller Schweiz lige op til årsskiftet, kan du få ydelsen i en ny periode på 3 måneder uden i mellemtiden at komme tilbage til det nævnte område.

Du skal give a-kassen besked, hvis du har planer om at være i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne eller Schweiz i længere tid, eller hvis du sammenlagt opholder dig uden for de nævnte lande i mere end 3 måneder.

10. Søg råd inden du rejser, og når du vender tilbage til Danmark!

Det er vigtigt, at du sætter dig ind i reglerne, inden du tager arbejde eller bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz. Det er derfor en god idé at søge råd i din a-kasse, før du beslutter dig for at arbejde eller bo i et af de nævnte lande. Det gælder både, hvis du har et efterlønsbevis og ikke er på efterløn, og hvis du er overgået til efterløn.

Hvis du tager arbejde eller bopæl i Danmark igen, er det vigtigt, at du straks henvender dig til din a-kasse, så a-kassen kan vejlede dig. Skal du igen optages i a-kassen, skal dette ske inden 4 uger, ellers mister du retten til efterløn!

Andre pjecer om efterløn

Vi har skrevet om andre regler om efterløn i følgende pjecer:

- Om at få fleksibel efterløn
- Om at drive selvstændig virksomhed samtidig med efterløn
- Om ret til efterløn efter arbejde eller forsikring i udlandet

Få dem i a-kassen eller se dem på Arbejdsdirektoratets hjemmeside www.adir.dk.

Pjecen er udgivet af:

Arbejdsdirektoratet
Stormgade 10
Postboks 1103
1009 København K
www.adir.dk